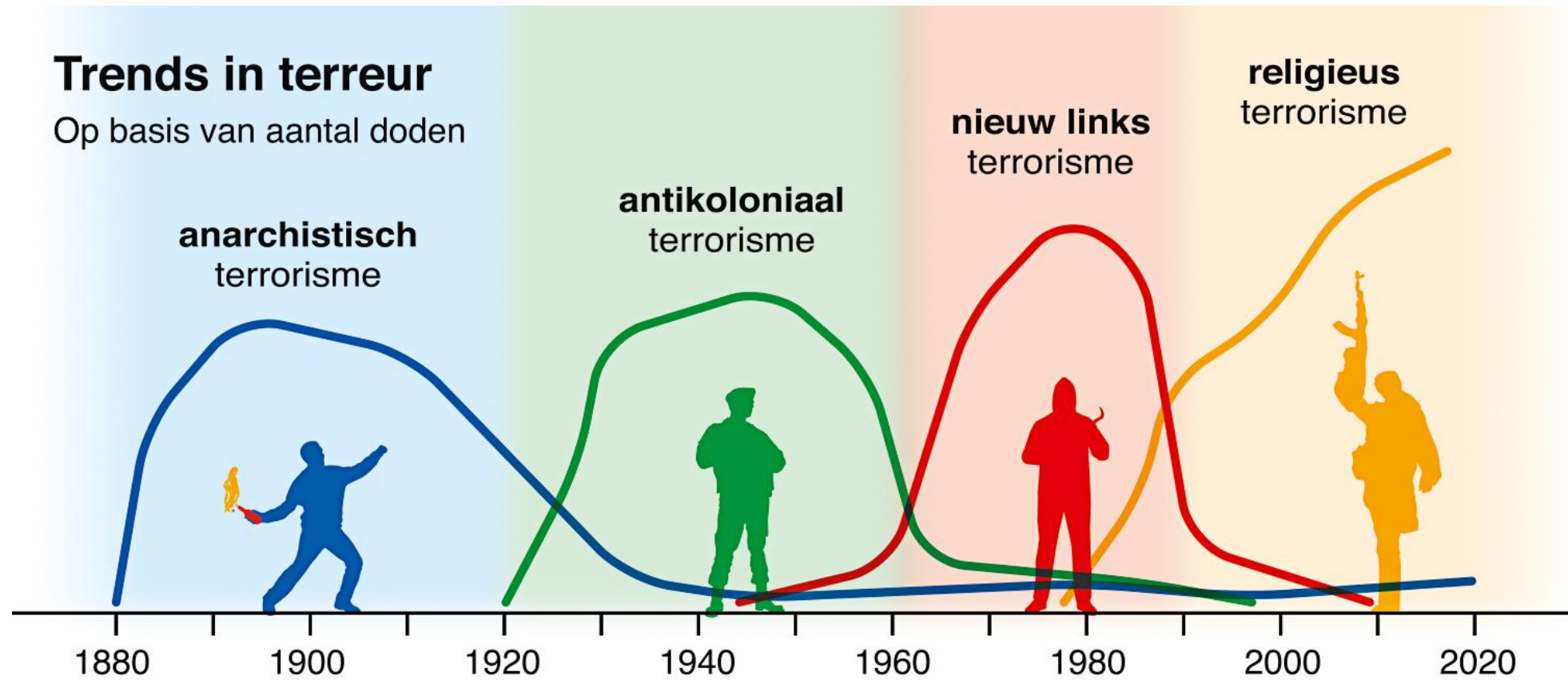

Terrorisme, radicalisering en polarisatie: waar staan we en wat moeten we ermee in Utrecht?

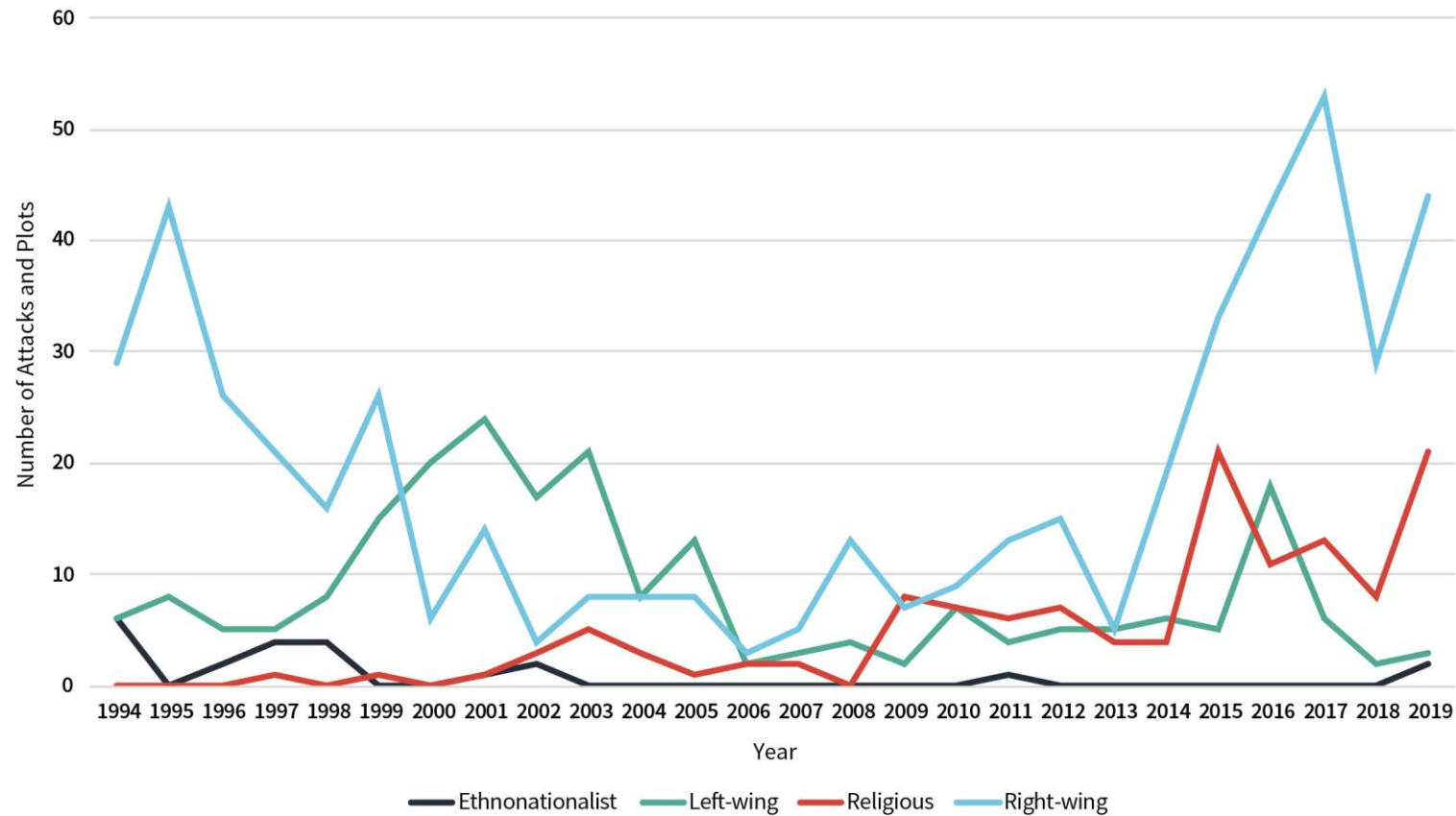
Universiteit Utrecht

Terrorisme komt en gaat in golven van trends en ideologische/religieuze formats

Bron: Beatrice de Graaf / DWDD

Number of Terrorist Attacks and Plots by Perpetrator Orientation, 1994-2019

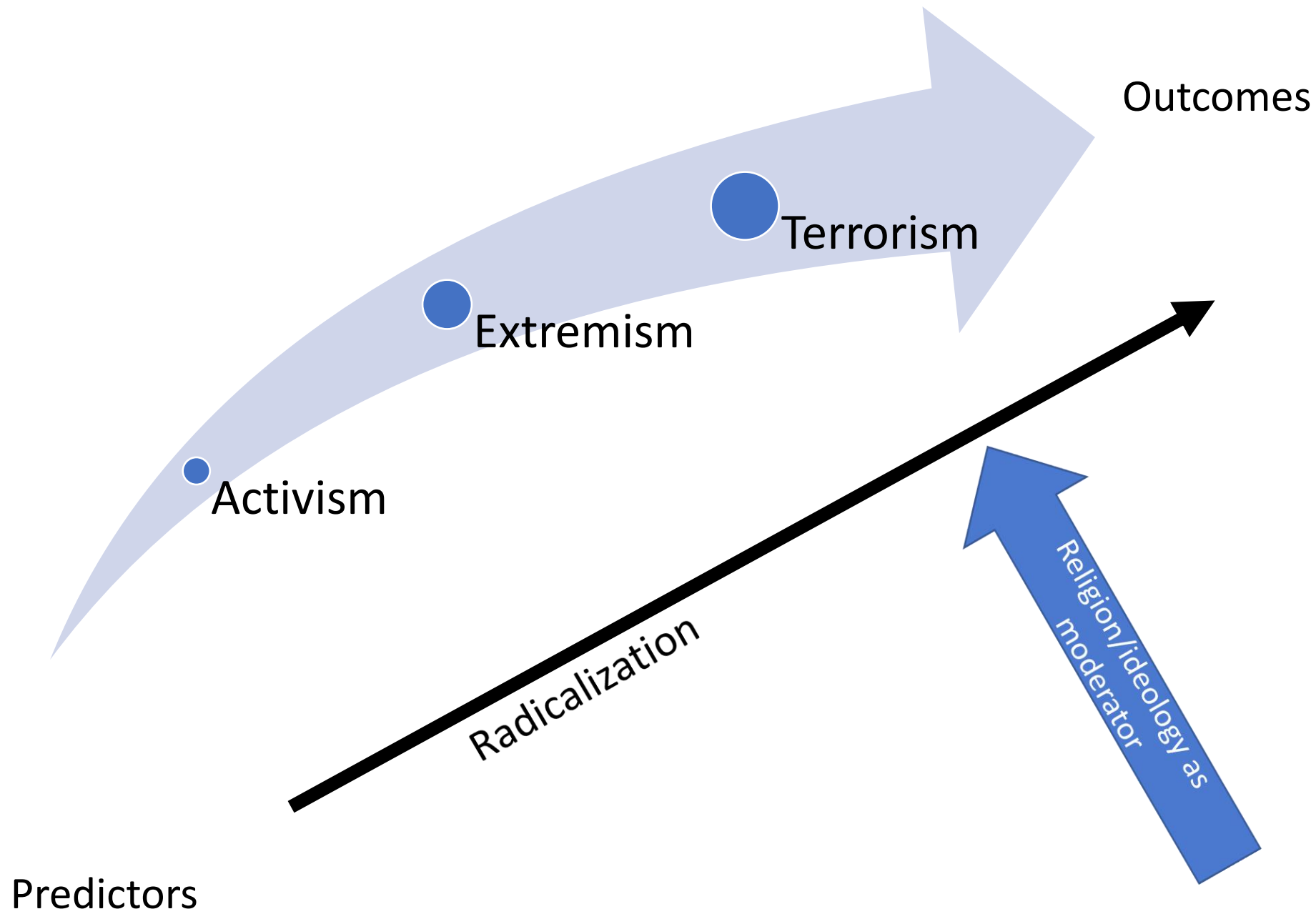

Source: Data compiled by CSIS Transnational Threats Project.

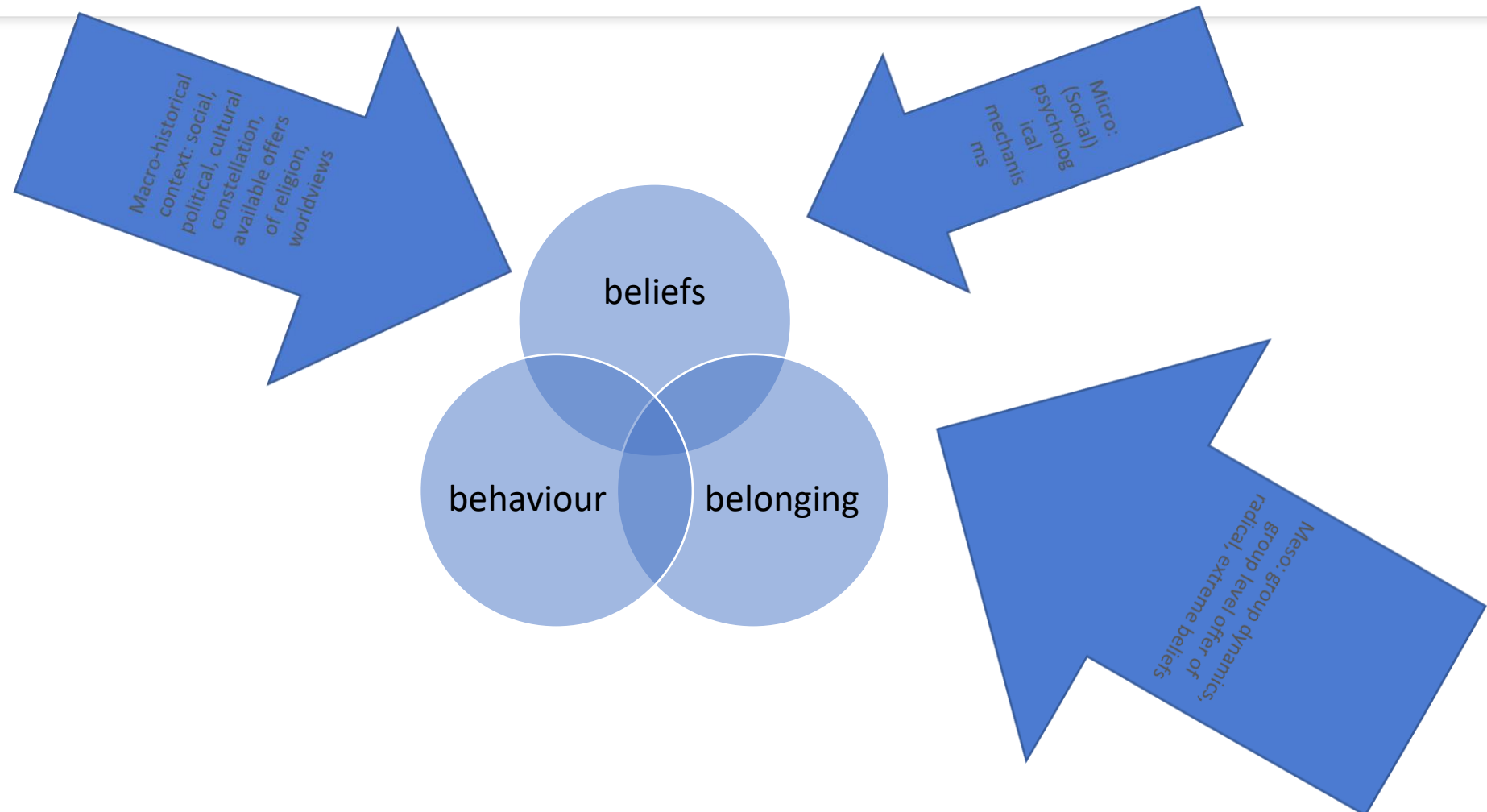
Note: Attacks and plots perpetrated by individuals with other motives have been excluded from this figure for simplicity. There were six such events in the data set: one in 1994, three in 2003, one in 2005, and one in 2018. Data from 2020 is excluded from this figure because not enough time has elapsed to draw conclusions about annual trends.

Definitions used as
starting point
(NCTV 2021;
De Graaf 2021;
Van den Bos 2021;
Cassam 2021;
Peels 2020)

- Extremism – Phenomenon in which individuals or groups are willing to seriously break the law or engage in activities that undermine the democratic legal order for ideological reasons.
- Radicalization – A process of increasing willingness to accept the extreme consequences of a set of beliefs and put it into action. This increasing willingness can lead to behavior that deeply hurts or affects other people's freedom, can lead individuals or groups to turn away from society and can lead to the use of violence.
- Terrorism – Committing violence aimed at people's lives, or causing socially disruptive property damage, motivated by specific ideological or religious beliefs, with the aim of undermining and destabilizing society, instilling serious fear in the population or influencing political decision-making
- Fundamentalism: a set of beliefs, often pivoting around 'revered texts' and encompassing 'core doctrines', and with a particular extreme content that have not been formed in the right sort of way.

Radicalisering omvat: hoofd, hart, lichaam, en vooral veel gevoelens (en die kunnen worden opgewekt)

Radicalisering en polarisatie: een nare combi

Politieke polarisatie is the divergentie van Politieke attitudes weg van het centrum, in de richting van ideologische extremen (Dimaggio e.a. 1996), dat kan gelden op het niveau van de partijpolitieke elites, of op het niveau van de massa

Communicatieve polarisatie is een toenemende omarming van extreme posities, van een individu of van een groep ten opzichte van andere groepen

Affectieve polarisatie is een toenemende emotionele afkeer van de posities van de ander (individu of groep) en een toenemende emotionele betrokkenheid bij de eigen groep

minder inhoudelijke, meer emotionele polarisatie, ook in Nederland

▲ Kinderen op weg naar een Joodse school, rechts Mariëtte Pauw. © anp / ANP

Meer meldingen van Jodenhaat in klaslokalen: Chaya (13) door moeder van school gehaald

TOENAME PESTERIJEN Door aanhoudende pesterijen zijn de afgelopen dagen in Amsterdam zeker zes Joodse kinderen overgeplaatst naar een andere school, stelt het Centraal Joods Overleg (CJO), vertegenwoordiger van de voornaamste Joodse organisaties in Nederland. In de rest van het land zijn er waarschijnlijk nog meer gevallen. De landelijke coördinator antisemitismebestrijding Eddo Verdoner bevestigt een 'verontrustende toename' van pesterijen in het lager en hoger onderwijs. Het ministerie is op de hoogte van de signalen en spreekt van een onacceptabele trend.

De politie heeft geen cijfers over incidenten, omdat die moslimdiscriminatie "niet apart registreert".

NOS Nieuws v Sport v

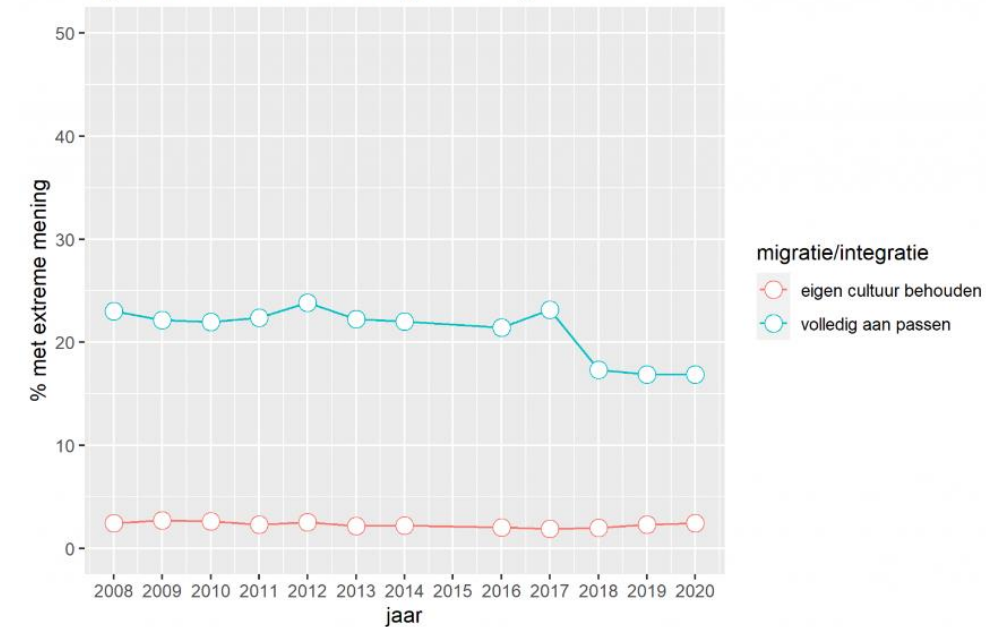
Oorlog Hamas-Israël

NOS Nieuws • Zaterdag, 07:04

Nederlandse moslims: angst en onrust nemen toe door oorlog Israël-Hamas

Moslims in Nederland voelen grotere onrust en angst sinds het uitbreken van de oorlog tussen Israël en Hamas, zeggen moskeekoepels tegen de NOS. Moslims voelen druk om zich uit te spreken vóór Israël en ervaren intimidatie als zij dat niet doen. Ook zijn ze bang voor geweld en de gevolgen van de oorlog voor hun werk en vriendschappen, vertellen de koepelorganisaties. De politie heeft geen cijfers over incidenten, omdat die moslimdiscriminatie "niet apart registreert".

Figuur 2. Polariserende migratie/integratie

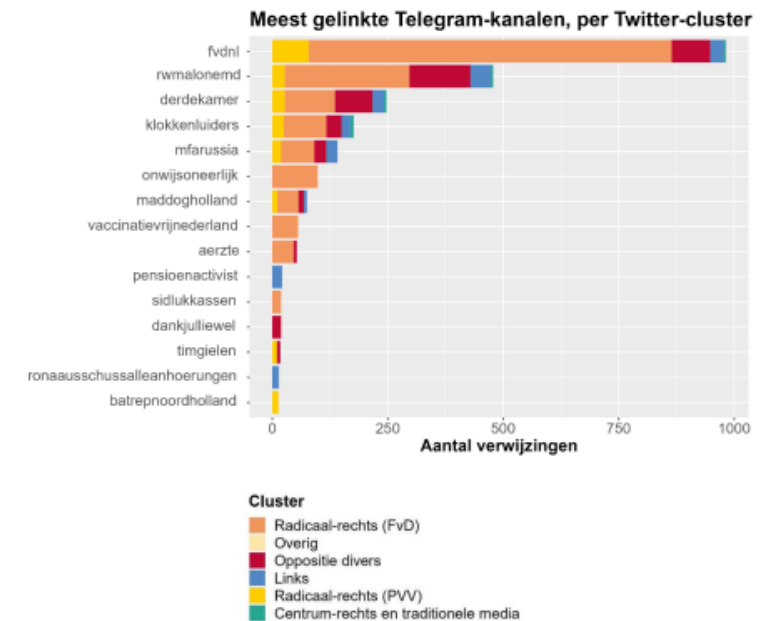
DATA: LISS

Van scherm naar straat & Spelen met vuur (Utrecht Dataschool 2021/23)

- Hyperbolie op internet: van intraplatformcommunicatie naar grote media-ecosystemen via influencers
- Verspreiding complottheorieën in reeds bestaande demonstraties: clustering van diverse complotten tot groter protestnetwerk
- Radicalisering van taalgebruik en geweld op straat correleert

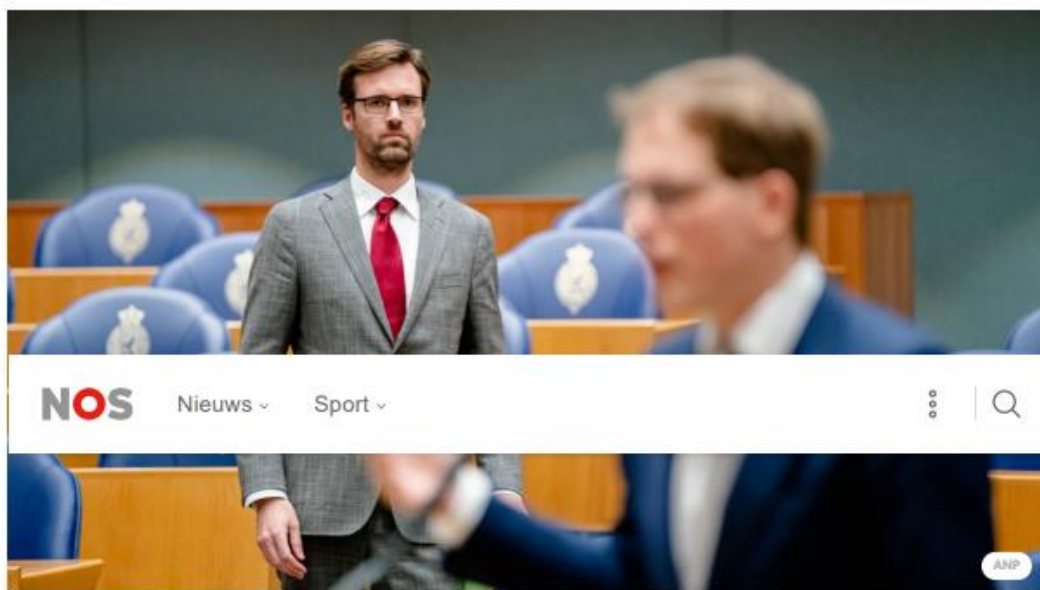

Hoe de wisselwerking tussen de Tweede Kamer en sociale media woede aanwakkert

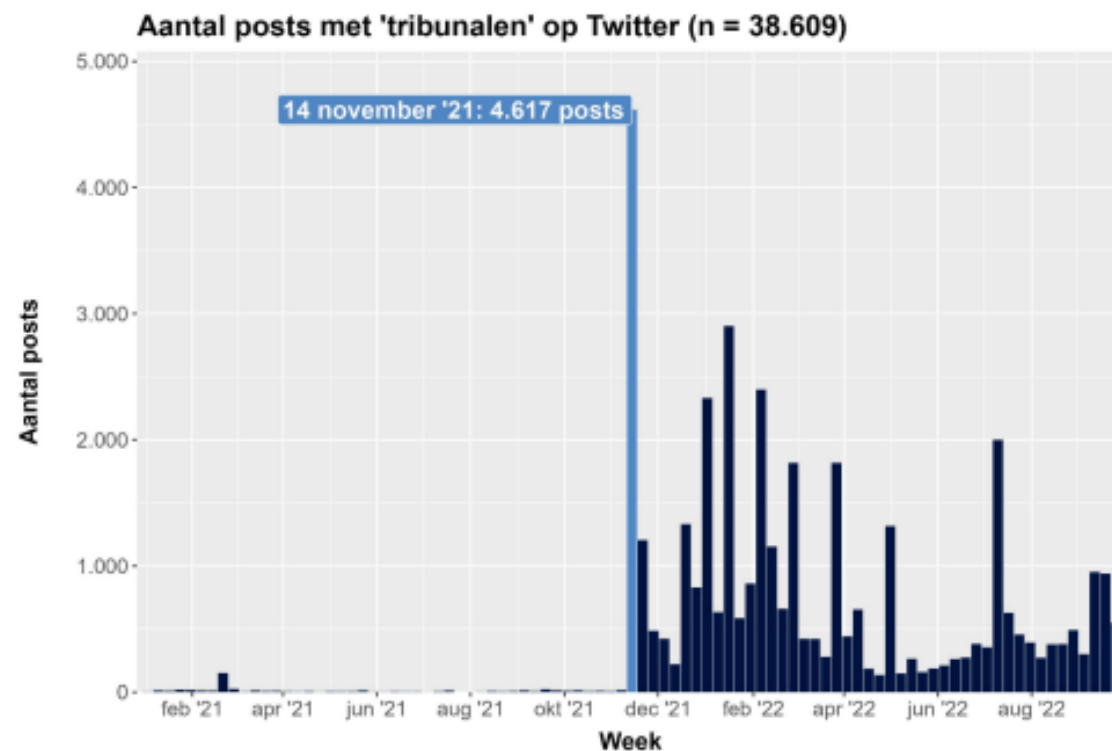
25. Meest gelinkte Telegram-kanalen op Twitter. De kleuren in de balken duiden op de Twitter-s waar de verwijzingen uit afkomstig zijn.

Van Houwelingen, 17 november 2021: “Er komen tribunalen”

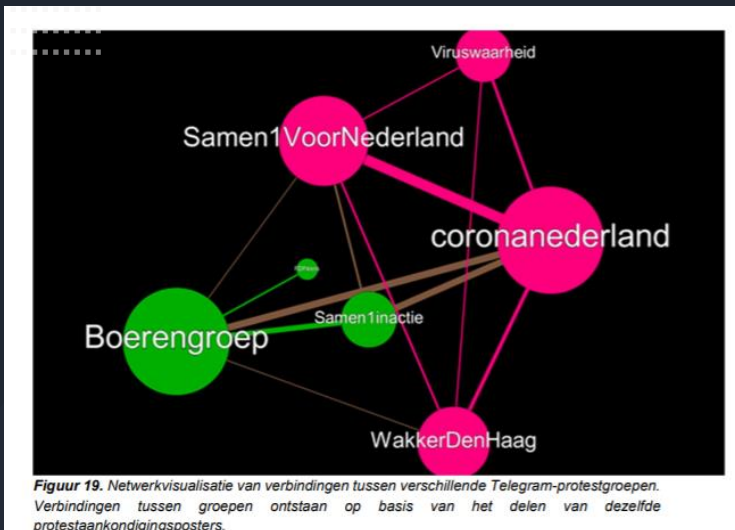

NOS Nieuws • Woensdag 17 november 2021, 15:28 •
Aangepast woensdag 17 november 2021, 19:14

Van Houwelingen (FvD) dreigt Sjoerdsma (D66) met tribunalen

Figuur 9. Aantal Twitter-berichten waarin het woord 'tribunalen' wordt gebruikt, per week.

Elementen en kenmerken van QAnon, zoals wantrouwen en bedreigingen richting de pers, worden ook vaker zichtbaar bij figuren en groepen die zich niet expliciet met QAnon associëren. Zo kwam op 19 januari 2021 het Nederlandse model en oud-VVD-kandidaat-gemeenteraadslid Ronald Laken in opspraak, toen hij in een Instagram-video opriep tot het oprichten van een militia om demonstranten te 'beschermen' tegen de pers.¹¹ Ook publieke

Corona-protest:
verbinding van bestaande protestkernen (via Qanon bijv)

Avondklokrellen in Nederland, 23-25 januari 2021

Na dreigen met tribunalen en haatma...
trouw.nl

Deutschland/Welt / Erschossener Politiker

12:24 Uhr / 06.06.2019

Fall Walter Lübcke: Wie ein Video aus dem Jahr 2015 erneut Hass auslöst

Es war nur ein Satz auf einer Veranstaltung, doch der ließ Walter Lübcke nicht mehr los. Bereits zu Lebzeiten wurde der in seinem Garten tot aufgefundene CDU-Politiker zum Hassobjekt der Rechten. Der Grund: ein Video aus dem Jahr 2015.

Kassel. Im wackelig aufgenommenen Video steht ein Mann im grauen Anzug vor einer orangefarbenen Wand auf der Bühne. Der

LeasingMarkt.de
Der Leasing-Experte von Auto Scout24

21.09.2021, 15:56 Uhr

Nach Mord wegen Maskenpflicht: Berliner Politik in Sorge

Ein junger Mann, der in einer Tankstelle Jobbt – erschossen, weil er einen Kunden auf die Maskenpflicht hinwies: Diese Tat sorgt auch in der Politik für Entsetzen. Nun geht die Sorge um: Wie weit ist die Radikalisierung der Querdenkerszene gediehen?

Von Petra Zimmermann

Der tödliche Angriff auf einen Tankstellenkassierer nach einem Maskenstreit im rheinland-pfälzischen Idar-Oberstein hat auch in der Politik für entsetzte Reaktionen gesorgt. Parteiübergreifend herrscht nun die Sorge vor einer zunehmenden Radikalisierung des Querdenker-Milieus. Mit Sorge wurden auch die mitunter begeisterten Reaktionen auf die Tat in rechtsextremen Foren und Chats betrachtet.

Gemeinsam gegen den Hass

Bundesjustizministerin Christine Lambrecht (SPD) erklärte am Dienstag, der Rechtsstaat müsse sich der "Radikalisierung von gewaltbereiten Corona-Leugnern mit allen Mitteln entgegenstellen". Es sei empörend und widerlich, wenn die furchtbare Bluttat von Idar-Oberstein "nun im Netz für noch mehr Hass und noch mehr Menschenverachtung missbraucht" werde.

Andere radicale voorbeelden van 'scherm naar straat'

- Moord op Walter Lübke door AfD-aanhanger, 2019
- Moord op pompmedewerker door in internet geradicaliseerde antivaxxer en Querdenker, 2021
- Bedreiging Sigrid Kaag door 'Fakkelman', 2022

Home > Nieuws > De (on)voorspelbaarheid van terrorisme: Stochastisch terrorisme

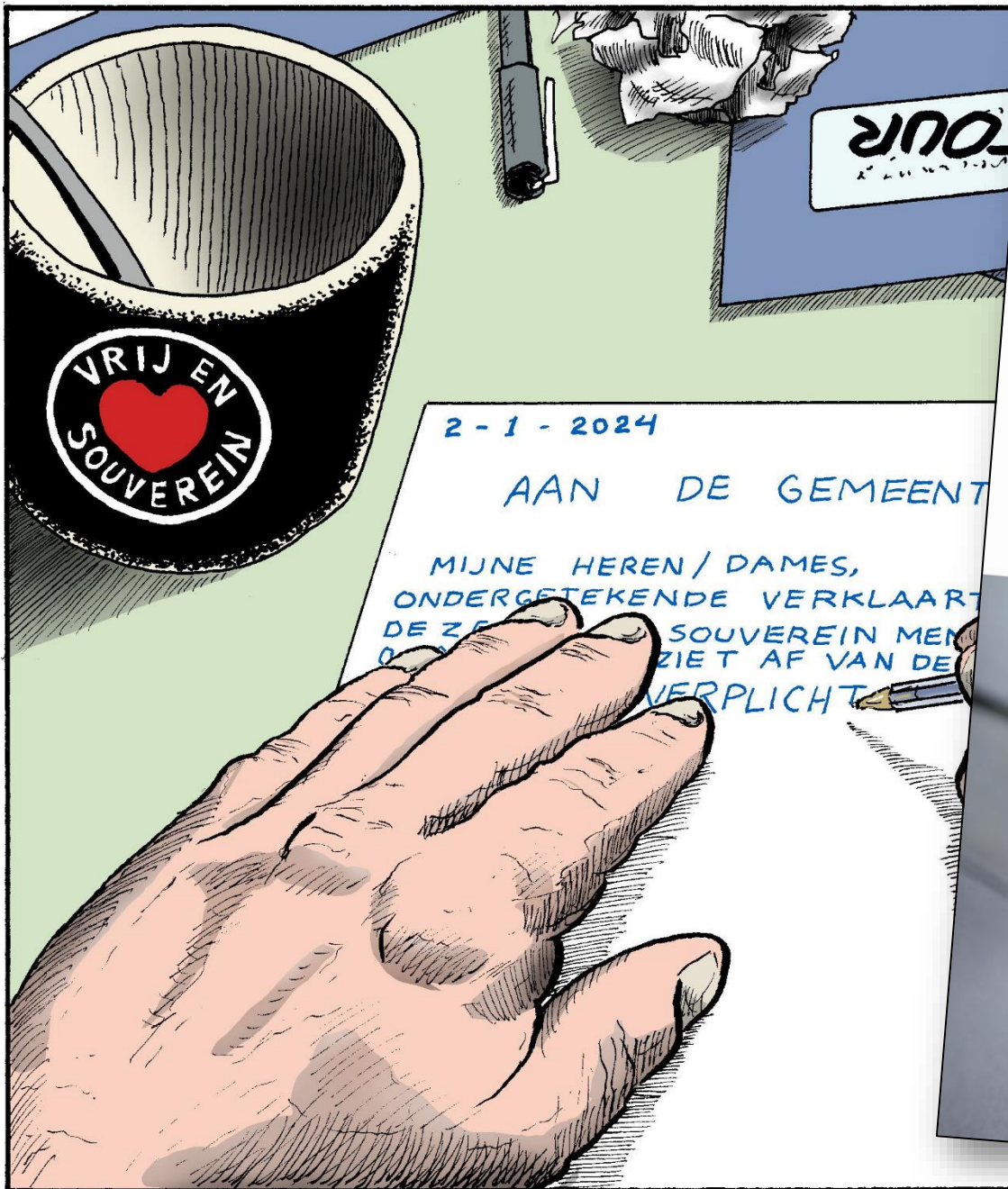
De (on)voorspelbaarheid van terrorisme: Stochastisch terrorisme

Laatste update: 30/11/2022

De kans op een terroristische aanslag in Nederland is momenteel aanzienlijk (niveau 3 van de 5), stelt de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid ([NCTV](#)). Dat

Nieuw probleem: stochastisch terrorisme

- Ogenscheinlijke willekeur van gewelddadige acties
- Massale verspreiding van hate speech via de online media
- Uitbreiding van een wereldwijd online network/platform
- Statistisch neemt kans op zelfontbranding dan toe
- Vlam in de pan: operationale eenling was allang lid van ideologisch network
- Vb: Capitoolbestorming (2021), Christchurch (2019)

De soevereinenbeweging in Nederland

1. Soeverein gedachtegoed
2. Drie stromingen
3. Uitingsvormen
4. Aard en omvang
5. Conclusies

Soeverein gedachtegoed

Overeenkomsten

- Geloof in kwaadardige elite
- Streven naar parallelle samenleving
- Utopisch wereldbeeld

Verschillende narratieven

- Natuurrecht en gewoonterecht
- Maritiem recht
- Geboorte-trust
- SHAEF-wetten

Drie stromingen

Verandering binnen het systeem

- Enkele tienduizenden
- Zelfvoorziening, geen moedwillige ondermijning

Ontkenning legitimiteit van systeem

- Duizenden onttrekken zich aan maatschappij
- Problemen en confrontaties

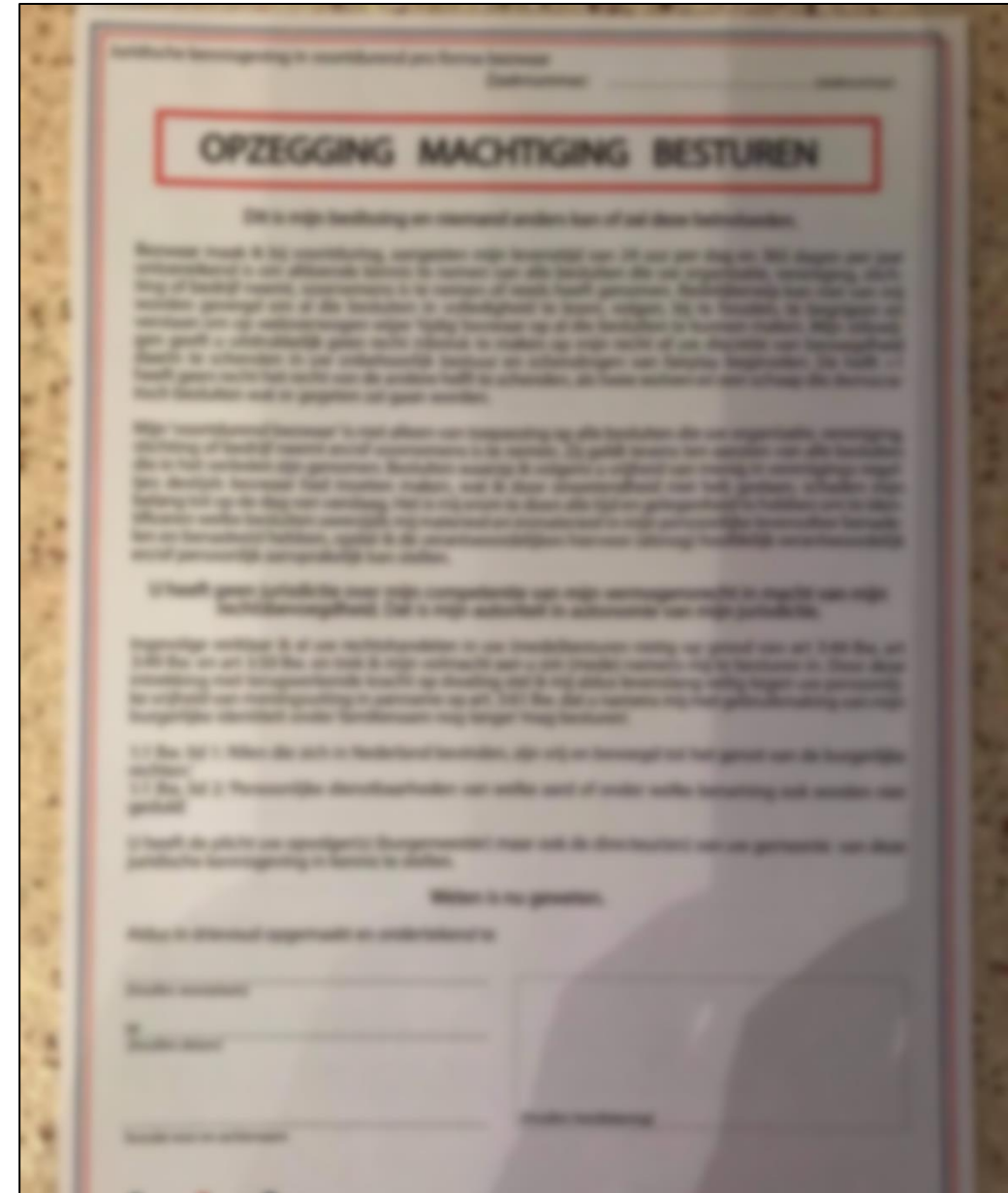
Geweld tegen het systeem

- Tientallen tot honderd
- Bewapening en bedreigingen
- Enkelen: defensieve en offensieve voorbereiding

Uitingsvormen

- Bijeenkomsten
- Brieven
- 'Opzegging machtiging besturen'
- Opvoeding en onderwijs
- Fantasiedocumenten
- Streaming
- Aangiftes en vorderingen
- Doxing
- Bedreigingen
- Burgerarrest en vrijheidsberoving
- Geweld

Aard en omvang

Aanhang in Nederland

- Relatief hoge leeftijd
- Uitweg voor ongenoegen en wantrouwen

Weerbaarheid samenleving

- Waarschijnlijk sterk, hoorbare tegenspraak
- *Debunking* i.p.v. *prebunking*

Groeipotentieel

- Handelen van instituties
- Gebrek aan vertrouwen

Dreigingsinschatting:

Ondermijning van de rechtsstaat

Lange termijn: onjuiste boodschappen

- Onverdraagzaam isolationisme
- Persoonlijke problemen
- Zorgen om bestendiging en groei

Korte termijn: geweld

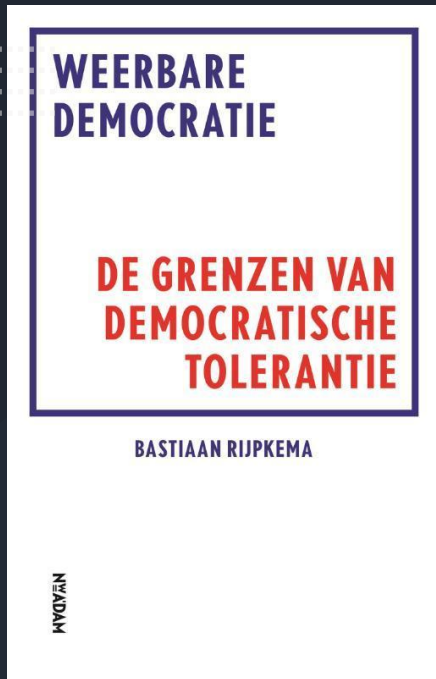
- Geweldincidenten en voorbereiding
- Intimiderende werking

Ken de dreiging: waar is de info belegd?

- Is het activisme?
- Affectieve polarisatie?
- Extremisme?
- Online veenbrand?
- Radicalisering naar geweld?
- Omvang, Umfeld, bondgenoten?

Tijd voor nieuwe spelregels?

Vreedzaam leren vechten – in de klas, op straat en in de politieke arena

▲ De foto die na afloop van de bijeenkomst gemaakt werd. © Gemeente Utrecht

Gelovigen komen samen in Utrecht en praten over Israël: 'Is geen kwestie tussen joden en moslims'

'Hoe kunnen we ervoor zorgen dat het geweld in Israël niet overwaait naar Utrecht?' Dat was onderwerp van een gesprek deze week tussen verschillende religieuze organisaties in de stad. Sleutelfiguren uit verschillende wijken en gemeenschappen gingen in gesprek over hoe 'we' als Utrechters om moeten gaan met het conflict tussen Israël en Hamas.

De-escalatie – Bespreken aanval Hamas op Israël – TerInfo

13-10-2023 11:16

Universiteit Utrecht

TerInfo

Home > Lesmateriaal > De-escalatie – Bespreken aanval Hamas op Israël

De-escalatie – Bespreken aanval Hamas op Israël

Laatste update: 07/10/2023

Deze werkvorm is ontwikkeld naar aanleiding van de aanval van Hamas op Israël van 7 oktober 2023. Leerlingen kunnen vanuit verschillende perspectieven kijken naar gebeurtenissen. Om grip te krijgen op wat er leeft in de klas kun je de volgende werkvorm gebruiken.

<https://ter-info.nl/lesmateriaal/de-escalatie-bespreken-aanval-hamas-op-israel/>

Pagina 1 van 3

De-escalatie – Bespreken aanval Hamas op Israël – TerInfo

13-10-2023 11:16

Stap 1. Teken een cirkel op het bord. En zeg dat de cirkel staat voor wat we weten in de klas.

Stap 2. Zeg dat iedereen vanuit zijn eigen perspectief maar een deel van de cirkel kan zien.

Stap 3. Vertel dat je zelf maar zicht hebt op een deel van de cirkel.

Stap 4. Om meer zicht te krijgen op de hele cirkel is het belangrijk om perspectieven te delen.

Stap 5. Vraag de leerlingen:

- .. Wat weten ze van de aanval?
- .. Wat vinden ze ervan?
- i. Vraag waar de leerlingen meer over zouden willen weten.

Deze werkvorm geeft ruimte voor leerlingen om hun verhalen kwijt te kunnen. Tijdens het gesprek kun je verder ingaan op waar ze bijvoorbeeld hun kennis vandaan hebben. En kun je de leerlingen informatie geven uit het historiserend kader.

Edit

<https://ter-info.nl/lesmateriaal/de-escalatie-bespreken-aanval-hamas-op-israel/>

Pagina 2 van 3